

חומש דברים

פֶּשַׁט הַתּוֹרָה

שאלות ותשובות - לימוד בחברותא

שם התלמיד: _____

לתשומת לב המשתמשים:

א) כל התשובות נכתבו בלשון פשוטה המתאימה לתינוקות של בית רבן.
כולן מבוססות, בעיקר על המפרשים הקדושים:
רש"י, רמב"ן, ראב"ע ורמב"ם.

ב) בהוצאה זו הושקעה יגיעה גדולה כדי שהחוברות תהיינה בע"ה נקיות
ללא טעויות, אבל "כשם שאי אפשר לבר ללא תבן, כך אי אפשר
לספר בלא שגיאות", ולכן אם נפלה טעות או שגיאה אבקש להודיע
לנו כדי שהשיבושים יתוקנו בלי נדר במהדורה הבאה..

😊 - השאלות המסומנות - אינם על פי הפשט, או שאלות מאתגרות.

אפשרויות השימוש בחוברת זו:

א) למלמד - כלי עזר להכנת מערך שיעור.
- חזרה עם התלמידים על החומר שנלמד.

ב) ללומדים בחברות וללומדים אבות ובנים-

- 1) שואלים שאלה.
- 2) נותנים רמז.
- 3) אם אינו יודע, נותנים לו רמז קרוב יותר.
- 4) אם עדיין אינו יודע, מקריאים את התשובה ומסמנים - 'ח' (חזור).
- 5) בסוף הלימוד שואלים ומסמנים - ✓.

ספר דברים

עמוד

1. **דברים -** 1.....
2. **ואתחנן -** 7.....
3. **עקב -** 15.....
4. **ראה -** 21.....
5. **שופטים -** 29.....
6. **כי-תצא -** 38.....
7. **כי-תבוא -** 50.....
8. **ניצבים -** 55.....
9. **וילך -** 59.....
10. **האזינו - ליקוט פירושים לפרשה.** 61.....
11. **וזאת הברכה - ליקוט פירושים לפרשה.** 66.....

©

כל הזכויות שמורות ליוצר ע"פ דין תורה ועפ"י חוק.
אין לצלם או להעתיק כל חלק בחוברת ללא אישור בכתב מהמחבר.

מחבר ומאייר החוברות: אברהם שריקי
עריכה לשונית: יטבת סרוסי

הארות והערות תתקבלנה בברכה 058-32-323-77

פֶּשֶׁט הַתּוֹרָה - להזמנות:

דוד - טל' 054-4393625

להזמנות בפקס: 1532-9971729

דוא"ל: pshathatora@gmail.com

פרשת דברים שאלות חזרה ותשובות

(© שאלת רשות)

תשובה נכונה: סמן ✓, תשובה לא-נכונה: כתוב N (חזור).

פתיחה לספר

1) מה הנושא העיקרי שבו עוסק ספר דברים? משה רבינו חוזר על התורה ועל המצוות.

2) מה הם ארבעת החלקים של ספר דברים? ומה היא חלוקת הפרקים?

מה החלקים?	אילו פרקים?
1. נאום תוכחה	א-ד
2. נאום המצוות	ה-כו
3. נאום הברית	כז-ל
4. נאום הפרידה	לא-לד

3) באיזה שם נוסף נקרא ספר דברים ולמה? "משנה תורה", משנה=חזרה.

מקום הנאומים וזמנם (פרק א' פס' א-ה)

4) באיזה מקום אמר משה את ספר דברים? בערבות מואב (מקום הכניסה לארץ).
וכל שאר המקומות הנזכרים בפסוק א' הם סימנים למקום שבו דיבר משה (רשב"ם א).

5) מתי דיבר משה? בשנת ה- 40 בעשתי-עשר חודש באחד לחודש, א' בשבט.

6) מתי נפטר משה? ב-ז' באדר (36 ימים אחרי תחילת ספר דברים).

7) מדוע הוכיח משה את ישראל רק חודש לפני פטירתו? ממי הוא למד?

משה רבינו למד מיעקב אבינו, גם הוא הוכיח את בניו סמוך למיתתו (וכן עשו יהושע, שמואל ודוד).

למה? א. כדי שלא יוכיח, ויחזור ויוכיח. (והם יחשבו שמתוך שנאה הוא מוכיחם ולא יחזרו בתשובה).

ב. כדי שלא יהיה חברו פוגש אותו אחרי שהוכיחו ומתבייש ממנו. (רש"י ג)

מצות כיבוש הארץ (פס' ו-ח)

8) "רַב לָכֶם שָׁבַת בְּהָרְהָה". כמה זמן נשאר ישראל ליד הר סיני?

שנה פחות עשרה ימים. (הגיעו ב-א' בסיוון, ועזבו ב-כ' באייר).

9) מהי המצווה שציווה ה' את ישראל בעזיבתם את הר סיני?

לכבוש את הארץ, שנאמר: "פָּנוּ וְסָעוּ לָכֶם... בָּאוּ וְרָשׁוּ אֶת הָאָרֶץ"

מינוי השופטים (פרק א' פס' ט-יח)

10____ (10) "לא אוכל לבדי שאת אתכם". מדוע לא יכול משה להנהיג את ישראל לבדו?

מפני שברוך ה' עם ישראל מרובים. "ה'... יסף עליכם ככם אֶלף פעמים ויברך אתכם..."

11____ (11) ☺ "איכה אשא לבדי טרחכם ומשאכם וריבכם" - מה היה קשה למשה? (לפי הרמב"ן)

מה פירוש "טרחכם" - משה אינו יכול לבדו ללמד תורה.

מה פירוש "ומשאכם" - משה אינו יכול לבדו להתפלל על ענייני כל אחד מישראל.

מה פירוש "וריבכם" - משה אינו יכול לבדו לדון בכל המשפטים והריבים של כולם.

12____ (12) מה עשה משה? הוסיף שופטים, שוטרים, שרי אלפים, מאות, חמישים ועשרות.

13____ (13) נסה להיזכר מהנלמד בספר שמות- מי יעץ למשה להוסיף שופטים? יתרו.

14____ (14) הסבר מה ציוה משה את השופטים:

"לא תכירו פנים במשפט" - אסור למנות דיין שאינו הגון. (רש"י, רמב"ם הל' סנהדרין פ"ג)

"פקטן כגדל תשמעון" - "דין פרוטה כדין מאה", ואם בא מישהו עם דין פרוטה קודם, אל

תסלקנו לסוף. (רש"י)

"לא תגורו מפני איש" - הדיינים אינם צריכים לפחד מאף אחד.

משה מוכיח את בני"י על חטא המרגלים (פרק א' פס' יט-מו)שליחת המרגלים (פרק א' פס' יט-כד)

1____ (1) ☺ מי בקש לשלוח את המרגלים, לפי המסופר בספר במדבר ?

ה' ציווה את משה, שנאמר: "וידבר ה' אל משה".

מי ביקש לשלוח מרגלים, לפי המסופר בספר דברים ?

בנ"י. שנאמר: "ותקרבון אלי כלכם ותאמרו..."

מי הנכון משניהם? בנ"י ביקשו לשלוח מרגלים, משה התייעץ עם ה', ה' אמר

איני מצווה לשלוח, אבל אם אתם רוצים שלחו לפי רצונכם, לכן נאמר: "שלח לך".

המרגלים חוזרים (פס' כה-כח)

2____ (2) כיצד גרמו המרגלים לבנ"י לא לרצות את הארץ ?

הם המסו את ליבם, (הפחידו אותם) שלא יוכלו לנצח את גויי הארץ.

משה מעודד (פס' כט-לג)

3___ כיצד חיזק משה את בני"י? משה אמר: כמו שה' נלחם במצרים, כך הוא יילחם בגויי הארץ, וכמו שה' הוליך אותם במדבר בניסים גדולים, כך הוא יכניס אותם לארץ-ישראל.

ישראל נענשים (פס' לד-מ)

4___ דור המדבר שמע למרגלים ולא קיבל את דברי משה וכלב- מה היה עונשם? כל דור המדבר (מגיל 20 שנה ומעלה) מתו במדבר. חוץ מיהושע וכלב, הנשים והטף, ושבט לוי.

ישראל מתחרטים (פס' מא-מה)

5___ כיצד ניסו חלק מבני"י לתקן את חטא המרגלים? וכיצד נקראו? הם נקראו המעפילים. וניסו להיכנס לארץ בכוח.

6___ למה לא הצליחו המעפילים לתקן? כי ה' העניש את ישראל "וְאַתֶּם פָּנּוּ לָכֶם וְסָעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יָם סוּף", כלומר: ישראל נאלצו לעקוף את אדום ולהיכנס לארץ מהעבר המזרחי, והמעפילים ניסו להיכנס מיד לארץ. (רש"י. מ.)

7___ "וַיִּרְדּוּ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבָרִים" –במה דומה האמורי לדבורים? כמו הדבורים שמתות מיד כשעוקצות, כך האמורי, אחרי שנגעו בישראל מיד מתו.

8___ מה פירוש המילים הבאות:

א___ "עֲלֶה רִשׁ" = כבוש.	ח___ "הִמָּסוּ אֶת לִבָּנֵינוּ" = הפחידו אותנו.
ב___ "אֵל תִּירָא וְאַל תַּחַת" = אל תפחד.	ט___ "וַתִּרְגְּנוּ בְּאַהֲלֵיכֶם" = התלוננתם באוהליכם.
ג___ "וַיַּחֲפְרוּ לָנוּ אֶת הָאָרֶץ" = וירגלו את הארץ.	י___ "וַיִּקְצֹף" = ויכעס.
ד___ "וַיִּיטֹב בְּעֵינֵי הַדָּבָר" = הסכמתי.	יא___ "גַּם בִּי הִתְאַנֵּף ה'" = גם עלי כעס ה'.
ה___ "וְלֹא אָבִיתֶם לַעֲלֹת" = לא רציתם לעלות.	יב___ "יְהוֹשֻׁעַ..הוא יִנְחֶלְנָה" = יהושע יחלק את הארץ.
ו___ "וַתִּמְרוּ אֶת פִּי ה'" = מרדתם בה'.	יג___ "לֹא תִגּוּרוּ" = לא תפחדו.
ז___ "אָנָּה אֲנַחֲנוּ עֲלֵיכֶם" = לאן אנחנו עולים?	

9___ "וַתֵּשְׁבוּ בְּקֹדֶשׁ יָמִים רַבִּים כְּיָמִים אֲשֶׁר יִשְׁבֶּתֶם". כמה שנים נשארו בני"י בקדש?

19 שנה. ("כְּיָמִים אֲשֶׁר יִשְׁבֶּתֶם" – זמן הישיבה בקדש שווה לזמן הישיבה בשאר המסעות. כל המסעות היו 38 שנה לחלק ל-2, שווה 19). (רש"י. מו.)

פרק ב': כיבוש עבר הירדן

האיסור להתגרות בשעיר (אדום) (פס' ב-ח)

- (1) למה ה' אסר להתגרות בבני עשו?
מפני שה' נתן להם את הר-שעיר לירושה, ולכן אסר עלינו אפילו לדרוך בארצם. (רש"י ה)
- (2) "אֲכַל תִּשְׁבְּרוּ מֵאֲתָם בַּפֶּסֶף וְאֶכְלֶתֶם וְגַם מִיָּם תִּכְרוּ מֵאֲתָם בַּפֶּסֶף וּשְׁתִּיתֶם". - מה ציווה ה' על ישראל בנושא האוכל הנמצא בשעיר?
אם תרצו לאכול מפירות ארצם או לשתות, תקנו הכול בכסף מלא. (תשברו, תכרו=תקנו).

האיסור להתגרות במואב (פס' ט-יב)

- (3) מדוע אסר עלינו ה' להתגרות במואב? כי ה' נתן להם את ארץ מואב ("ער") לירושה.
- (4) א. מה שם הענקים שגרו בארץ מואב לפני המואבים? (2 שמות) רפאים או אמים. (י"א)
ב. מה שם הענקים שגרו בשעיר לפני בני עשיו? החורים. (י"ב)
ג. למה קראו ל-'רפאים' בשם זה? מפני שכל הרואה אותם ידיו מתרפות (נחלשות). (רש"י י"א)
ד. למה קראו ל-'אימים' בשם זה? מפני שהיו מטילים אימה (פחד) על האנשים.
ה. למה קראו ל-'חורים' בשם זה? מפני שהרואה אותם היה מחפש כל חור כדי להסתתר מפניהם.

שנות הטלטלה במדבר (פס' יג-טז)

- (5) כמה שנים נטלטלו ישראל מקדש ברנע, עד אשר עברו את נחל זרד? 38 שנה (י"ד).
- (6) מה קרה לכל יוצאי הצבא במשך שנים אלו? כולם מתו כעונש על חטא המרגלים.

האיסור להתגרות בעמון (פס' יז-כג)

- (7) מדוע אסר עלינו ה' להתגרות בעמון? כי ה' נתן לעמון את ארצם לירושה.
- (8) מי ישב בארץ עמון לפני העמונים? עם ענק שנקרא זמזומים (כ).

המצווה להתגרות בסיחון (פס' כד-ל)

- (9) ה' אמר למשה להתגרות בסיחון ולהתחיל איתו מלחמה. - מה עשה משה?
משה שלח שליחים עם דברי שלום לסיחון. (שתי אגרות: אחת לשלום והשנייה למלחמה).

☺ **למה משה לא התגרה מיד בסיחון?** משה למד מהקב"ה. כמו שה' יכול לשרוף את מצרים בברק אחד כדי להוציא את ישראל משם והוא לא עשה כך, אלא שלח את משה וציווה להוציא את ישראל ממצרים בנחת – כך עשה משה רבנו עם סיחון: קרא לו לשלום ולא בא ישר למלחמה. (רש"י כו)

____10) **האם סיחון הסכים שישראל יעברו בארצו? לא.**
למה? כי "כִּי הִקְשָׁה ה' אֶל-לִקְיָדָךְ אֶת רוּחוֹ וְאֶמֶץ אֶת לִבּוֹ". (ה' עשה אותו עקשן)

סיחון יוצא למלחמה ומפסיד (פס' לא-לז)

____11) **כיצד הקל ה' לישראל את הניצחון על סיחון?**
 ה' נתן בלב סיחון לאסוף את כל הגברים ליהצה, ובגלל זה כל הערים היו ריקות מלוחמים, וכך היה קל לכובשם. (רש"י במדבר כא. כג)

לסיכום

____12) **באילו עמים מותר להתגרות מלחמה ובאילו אסור?**
שעיר- אסור . מואב- אסור . עמון- אסור . סיחון- מותר . עוג- מותר .

פרשת כי-תצא שאלות חזרה ותשובות

(© שאלת רשות)

תשובה נכונה: סמן ✓, תשובה לא-נכונה: כתוב ח (חזור).

דיני משפחה**אשת יפת תואר (פרק כא פס' י-יד)**

1. "כי-תצא למלחמה... ושבית שבי" – על איזו מלחמה מדובר, ולמה?
מדובר על מלחמת רשות, מפני שבמלחמת מצווה נאמר: "לא תחיה כל נשמה", לכן לא יכול להיות שיהיו שבויים. (רש"י)
2. כדי להציל את איש ישראל שרוצה להתחתן עם אשת יפת-תואר מחייבת אותו התורה לעשות חמש פעולות כדי שיחזור לשפיות דעתו- מה הן?

מה עושה?	למה?
1. "וגלחה את ראשה".	מפני שבנות הגויים היו מתקשטות במלחמה, ועושות תסרוקות- לכן צריכה לגלח את ראשה.
2. "ועשתה את צפרניה".	מפני שהן היו מסדרות וצובעות את ציפורניהן- לכן תגדל את ציפורניה שתהיינה מכוערות.
3. "והסירה את שמלת שביה מעליה".	מפני שהן היו לובשות שמלות יפות למלחמה- לכן מחליפה את שמלתה. כל שלוש הפעולות האלה – מטרותן כדי שתתנוול.
4. "וישבה בביתך".	יושבת בביתו, נכנס נתקל בה, יוצא נתקל בה, רואה אותה בוכה ומכוערת- כדי שתתגנה עליו.
5. "ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים".	אולי מתו במלחמה, ולא תשוב לראותם עוד.

3. אם מתחרט ואינו רוצה להתחתן אתה, הסבר מה יעשה.

- א. "ושלחתה לנפשה" – שולח אותה לחופשי.
ב. "ומכר לא תמכנה בכסף" – אסור לו למכור אותה לשפחה.
ג. "לא תתעמר בה" – אסור לו להשתמש בה כשפחה.

4. למה חייב לשחררה? "תחת אשר עניתה" – מפני שכבר עינה אותה בגילוח ובשאר הפעולות שעשתה. (רמב"ן יג)

ירושת בכור (טו-טז)

5. כמה מקבל בן בכור מן הירושה בהשוואה לבנים אחרים? בן בכור מקבל פי שניים.
6. על איזה מקרה מדובר בפרשה? על אדם שיש לו שתי נשים, אחת אהובה ואחת שנאה. שתיהן ילדו לו בנים, והבן הבכור נולד לשנואה. אסור לו להעביר את הבכורה מבן השנואה לבן האהובה בגלל אהבתו אליו.

בן סורר ומורה (פרק כא יח-כא)

7. מה הפירוש "סורר"? (סר) סוטה מדרך הישר.
 "ומורה"? מורד ומסרב לאביו ולאִימו.
 8. "ויסרו אתו", כיצד ייסרו אותו אביו ואמו?
 לקחו אותו לבית דין, התרו בו והלקו אותו. (40 מלקות ביה"ד) (רש"י יח)
 9. מה פירוש "זולל"? מרבה באכילת בשר (תרטימר בשר).
 "וסובא"? מרבה לשתות יין (1/2 לוג) ומשתכר. (ראב"ע יח)
 10. למה הורגים את הבן הסורר והמורה? בן סורר ומורה נהרג על שם סופו.
 סופו שמכלה את ממון אביו, מבקש לימודו ואינו מוצא, עומד בפרשת דרכים (בצמתים) ומלסטם (שוודד) את הבריות, לכן אמרה התורה ימות זכאי ואל ימות חייב.

קבורת מתים (איש תלוי) (פס' כב-כג)

1. מי הם שני החוטאים החייבים סקילה ואחר-כך תלייה?
 א. מי שעבד עבודה זרה.
 ב. מי ש'ברך' את ה'.
 שניהם אחרי שנסקלים, נתלים. (רמב"ן כב)
 2. מה אסור לעשות לתלוי?
 אסור להשאיר אותו תלוי כל הלילה, שנאמר: "לא תלין נבלתו על העץ".
 3. למה? "כי קללת אלקים תלוי". הסבר (שני פירושים):
 א. כי אף-על-פי שעבר עבירה חמורה מאוד, עדיין הוא בן של מלך, וכל זמן שהוא תלוי נראה חלילה כזלזול בה'. (כי בצלם א-לקים עשה ה' את האדם, ובפרט ישראל, שאנו בניו) (וידוע המשל..רש"י כג)
 ב. מפני שאנשים ישאלו: "למה הוא תלוי"? וכשיענו יהיה זה בזיון לה'. (רמב"ן כב)
 4. מה צריך לעשות למי שנתלה לאחר שמורידים אותו?
 צריך לקוברו באותו היום, שנאמר: "קבור תקברנו ביום ההוא".

השבת אבדה (פרק כב פס' א-ג)

1. "לא-תראה את-שור אחיך או את-שיו נדחים, וְהִתְעַלְמָתָּ מֵהֶם".- הסבר מהו האיסור:
 אדם שרואה אבדה של ישראל, אסור לו להניחה, או לעשות עצמו כאילו אינו רואה את האבדה.
 2. ואם הוא מכיר של מי האבדה, מה עליו לעשות?
 מצווה עליו להשיבה, שנאמר: "הֲשֵׁב תְּשִׁיבָם לְאֹחִיךָ".
 3. אם בעל האבדה גר רחוק, או שאינו מכירו- מה עליו לעשות באבדה?
 "וְאַסְפֹּתוּ, אֶל-תּוֹךְ בֵּיתְךָ, וְהָיָה עִמָּךְ". צריך לשמור את האבדה בביתו, וכמובן להכריז עליה עד אשר יבוא המאבד לקחתה. (רמב"ן ב)
 4. "וְהָיָה עִמָּךְ עַד דָּרֹשׁ אֹחִיךָ אֹתוֹ"- מה לומדים מכאן?
 שצריך לדרוש ולבקש סימנים מבעל האבדה כדי לראות שאינו רמאי.
 5. "וְהִשְׁבֹּתוּ לוֹ".- מה למדו מכאן חכמים?
 שצריך להיזהר שלא יוציא כסף על האבדה יותר ממה שהיא שווה, כי במקרה כזה בעל האבדה יצטרך לשלם לו ויפסיד את אבדתו.

מצווה לעזור לאדם ולבהמה (פרק כב פס' ד')

1__ אדם הלך בדרך ופגש את חברו שחמורו רובץ תחת משאו, עזר לו ופרק את

המשא מעל החמור, וכך עזר לחמור לקום. איזו מצווה קיים?

מצות פריקה, כמו שנאמר בספר שמות: "עזוב תעזוב עמו".

2__ לאחר שפרק את המטען החמור עמד, והוא הטעין את החמור- איזו מצווה קיים?

מצות טעינה, כמו שנאמר בפרשתנו: "הקם תקים עמו." (רמב"ם הל' רוצח פ"ג)

3__ ואם כאשר בא לעזור לחברו, התיישב חברו ואמר: מֵאַחַר שמוטלת עליך המצווה, אני

אנוח בינתיים- מה הדין?

פטור מלטעון, שנאמר: "עזוב תעזוב עמו" כלומר יחד אתו ולא לבד. (רש"י ד)

לבוש גברים ולבוש נשים (פס' ה)

1__ מדוע אסור לנשים ללבוש בגדי גבר, ולגברים - ללבוש בגדי אשה?

מפני שאז יבואו לידי ערבוב בין גברים ונשים. (רש"י ה)

שילוח הקן (ו-ז)

1__ "כִּי יִקְרָא קֶן-צִפּוֹר לְפָנֶיךָ" - היכן מדובר שמצא את הקן?

מדובר שהקן נמצא במקום מקרי כמו פרדס או בדרך אבל לא בביתו, שנאמר: "כִּי יִקְרָא".

2__ איזו מצות לא תעשה יש בשילוח הקן?

אסור לקחת את האם עם הבנים, שנאמר: "לֹא-תִקַּח הָאִם עִל-הַבָּנִים".

3__ איזו מצות עשה יש בשילוח הקן?

"שִׁלַּח תִּשְׁלַח אֶת-הָאִם" (כלומר: מפריח אותה מן הקן ולוקח את הבנים).

4__ מהי שכרה של מצווה זו? "לְמַעַן יִיטֵב לָךְ וְהֶאֱרַכְתָּ יָמֶיךָ".

מעקה (פרק כב פס' ח)

1__ הסבר בלשונך את מצות מעקה:

מצות-עשה על האדם לעשות מעקה לגגו כדי שלא יפלו מהגג.

2__ "כִּי-יִפֹּל הַנָּפֵל מִמֶּנּוּ"- הסבר למה לא כתבה התורה "כי ייפול איש ממנו"? מיהו "הנפול"?

מפני שיש גזרה על אדם זה שייפול מגג כלשהו, וה' מגלגל זכות על ידי זכאי וחובה על ידי

חייב, לכן עשה מעקה לגגך כדי שלא תתגלגל מיתתו על ידך.

3__ "וְלֹא-תֵשִׁים דָּמִים בְּבֵיתְךָ"- מה למדו חכמים מפסוק זה? כל דבר שיש בו סכנה ויכול

לגרום לאדם ליפול, להיכשל, להיפצע או שיש בו סכנת נפשות, מצווה על האדם להסירו

מביתו. (רמב"ם הל' רוצח פ"א, ה"ד) (למשל: שקע חשמל גלוי, כלי חד, בור פתוח בחצרו, סולם רעוע, כלב רע וכו').

כלאיים (פרק כב פס' ט-יא)

1. **כלאי הכרם:** "לא תזרע פרמך פלאים". הסבר מהו האיסור?
 אסור לזרוע שני מיני ירקות עם זרע גפן, או שני מיני תבואה עם זרע גפן יחד.
 מה דינו של כרם שנזרע בכלאיים? צריך לשרוף את הגידולים, שנאמר: "פן-תקדש המלאה", כלומר: פן יהיו הגידולים אסורים בהנאה כמו הקדש. ("המלאה" = התבואה שהבשילה והתמלאה).

2. **כלאי בהמה:** "לא-תחלש בשור-ובחמור יחדיו". הסבר מהו האיסור?

אסור לעשות מלאכה בשני מיני בהמה או חיה.
 (אסור לחרוש איתם יחד, או לזרוע או למשוך בעגלה יחד). (רמב"ם הל'כלאיים פ"ה, פ"ט)

3. **כלאי בגד:** "לא תלבש שעטנז". הסבר מה אסור?

אסור ללבוש בגד העשוי מצמר ומפשתן המעורבים יחד.
 מה פירוש "שעטנז"? שני מינים טוויים יחד בבגד.
 מה פירוש "פלאים"? עירוב של מינים שונים יחד. (ערבוב לא טוב)

ציצית (פס' יב)

1. **"גדלים תעשה-לך"** מה הם ה"גדלים"? אלו החוטים שבציצית. (הפתילים שקולעים).
 2. **והרי למדנו מצות ציצית בספר במדבר, ומה התחדש לנו כאן?**
 א. שבגד חייב בציצית רק כאשר יש לו ארבע כנפות, אבל אם יש בו פחות – פטור.
 ב. שמותר להכין פתילים גם משעטנז.
 3. **מה הן כנפות הבגד? פינות הבגד.**

איסור חיתון (פרק כג פס' ב-ט)

1. **כתוב מי הם החמישה שאסור להתחתן איתם:**

למה?	מי הם?	אחרי כמה דורות יהיה מותר?
כי אינם יכולים להוליד.	פצוע דכה	לעולם לא
	כרות שפכה	
כי נולד מאיסור חיתון, שחייבים עליו כרת.	ממזר	לעולם לא
כי לא קידמו אתכם בלחם ובמים בצאתכם ממצרים.	עמוני	לעולם לא
	מואבי	
כי שכר עלינו את בלעם לקלל אותנו.	אדומי	אחרי שלושה דורות
אין מתעבים אותם לנצח כי אנחנו אחים, אבל מתעבים שלושה דורות- כי יצאו נגדנו למלחמה.	מצרי	אחרי שלושה דורות
כי התארחנו אצלם בשנות הרעב.		

2. **איזה דבר חשוב לומדים מעונשם של מואב לעומת עונשם של אדום ושל מצרים? (רש"י ט)**
 שהמחטיא את האדם גרוע יותר ממי שהורגו.
 כי מי שהורג אדם- הורגו בעולם הזה, אבל המחטיאו מוציאו מן העולם הזה ומן העולם הבא.
 לכן **אדום** שיצאו נגדנו בחרב, **והמצרים** שזרקו את ילדינו ליאור, מותר להם לבוא בקהל ה'
 אחרי שלושה דורות, אבל **מואב ועמון** שהחטיאו אותנו- **אסורים לעולם**.